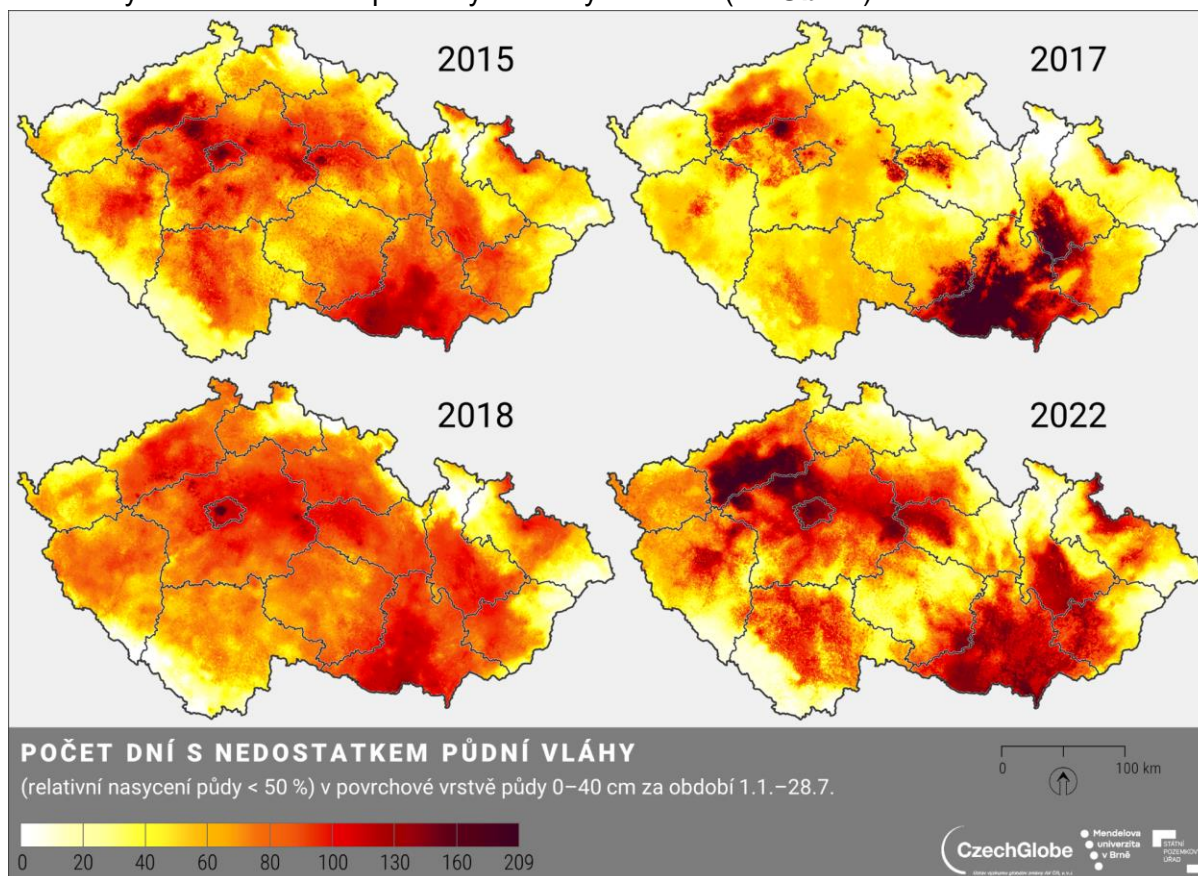

VÝVOJ LETOŠNÍHO SUCHA

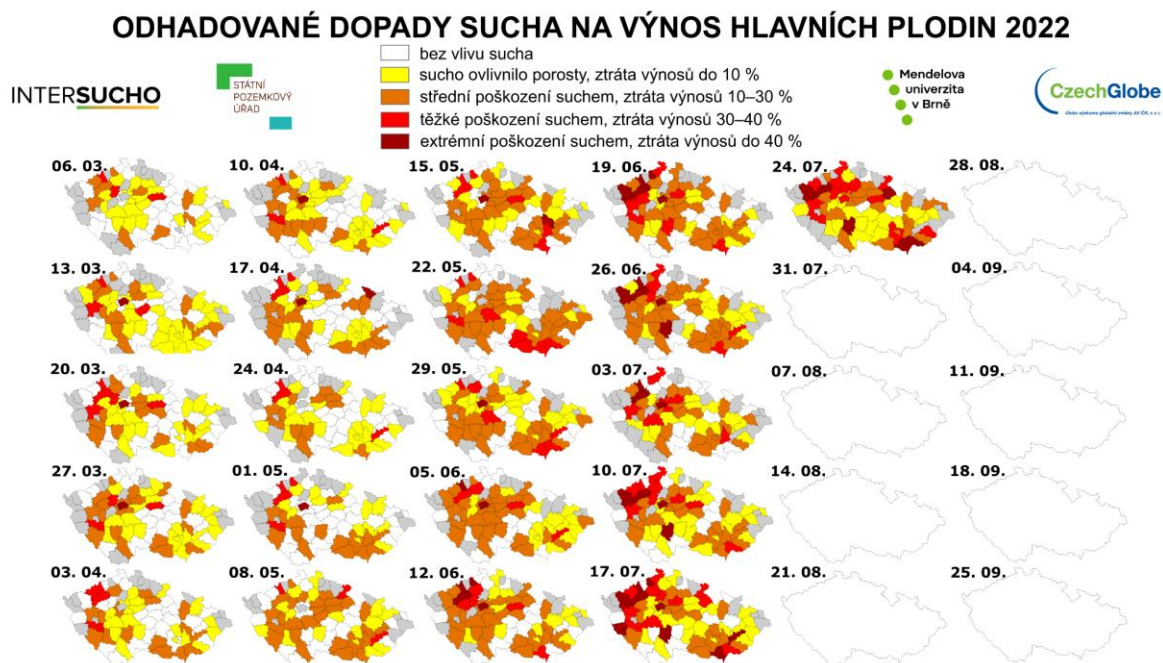
Ke konci července je v letošním roce na území ČR pozorováno delší období s nedostatkem půdní vláhy ve vrstvě 0–40 cm a to i ve srovnání s výrazně suchými roky 2015, 2017 a 2018 (**Obr. 1**). V roce 2022 sledujeme na území ČR cca 130–209 dní s nedostatkem půdní vláhy, kdy je relativní nasycení v povrchové vrstvě (0–40 cm) pod 50 % a rostliny jsou tak omezovány (minimálně zčásti) v dosažení fyziologicky optimálního růstu a vývoje. Nízké hodnoty nasycení půdy jsou dlouhodobě pozorovány v severozápadních Čechách, místy v okolí Prahy a v Polabí a dále u hranic s Rakouskem na jižní Moravě (zde cca 200 dní). Jižní a střední Morava, Polabí a severní část Jihočeského kraje pak patřily mezi oblasti s přibližně 130–160 dny s nedostatečnou vlhkostí. Konkrétní dopady pak závisí na načasování deficitu vláhy, ale z map jasně vyplývá poměrně velká heterogenita sucha a také fakt, že v některých oblastech je situace výrazně horší než v předešlých suchých letech (viz **Obr. 1**).

Obr. 1 Počet dní s nedostatkem půdní vláhy v letech 2015, 2017, 2018 a 2022 v povrchové vrstvě

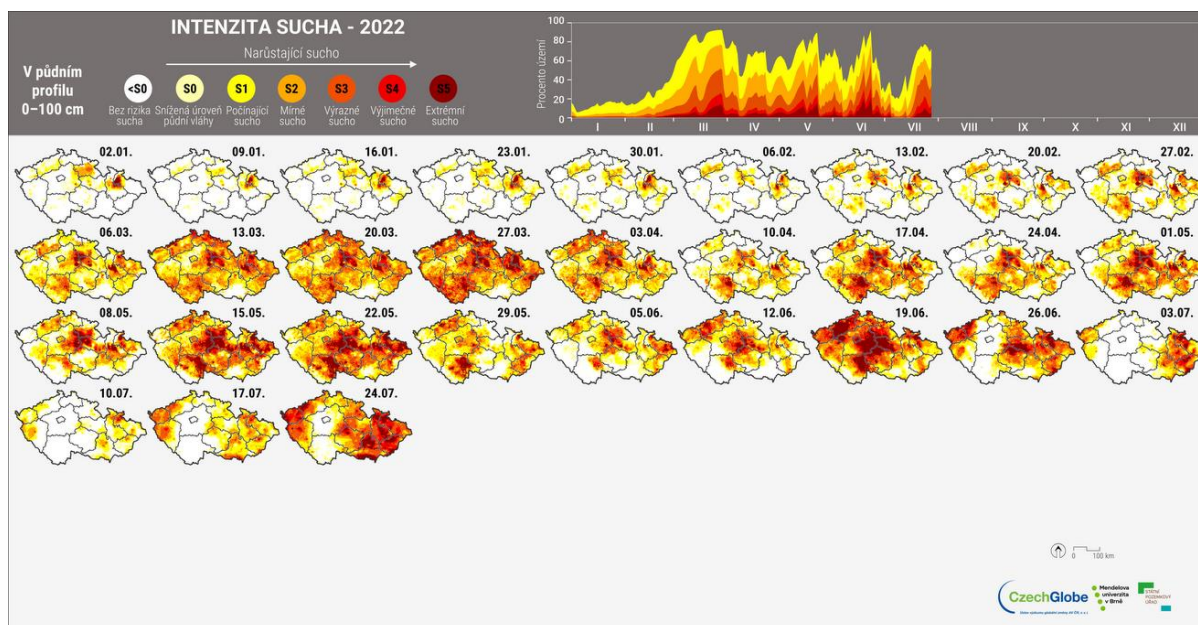
Letošní zima byla srážkově sice jen mírně podprůměrná, ale většina byla dešťového charakteru hlavně v nižších a středních polohách, kde spadlo méně než 50 % obvyklé sněhové pokrývky. Většina našeho území tak vstupovala do nové vegetační sezóny s chybějící vláhou pro začátek růstu plodin, což byl zásadní rozdíl například oproti minulému roku, kdy půda byla většinou plně nasycena. Bohužel i jarní měsíce byly srážkově

podprůměrné (v březnu 35 % celkových srážek, v dubnu 108 % a v květnu 71 %). Nejméně srážek na jaře poté spadlo na východě Moravy, v severozápadních Čechách a v Praze a okolí. Dopady sucha jsou v návaznosti na to hlášeny také zpravodajskou sítí portálu Intersucho. Od března byly od reportérů hlášeny ztráty na výnosech většinou do 10 %, místy okolo 30 %. Situace postupně graduje a pro části republiky jsou hlášeny dopady mezi 10–30 %, a pro okresy na jižní Moravě a v severozápadních Čechách jsou očekávány ztráty i nad 30 (resp. 40) %, podrobněji na **Obr. 2**.

Obr. 2 Dopady sucha hlášené reportéry pro Intersucho.cz za rok 2022

Letošní sucho má příčinu spíše v nedostatku srážek, které jsou pozorovány už od podzimu 2021. Nadprůměrné teploty vzduchu negativně ovlivnily situaci hlavně v červnu a červenci. Ačkoliv byly místy v průběhu června zaznamenány silné srážky v podobě bouřek aj. situaci na polích to místy již nezlepšilo a i nadále jsou na většině České republiky očekávány ztráty na výnosech. Jak lze vidět na mapě intenzity sucha (**Obr. 3**) je velmi patrné, že půdní sucho v celém profilu se začalo rozvíjet již počátkem března. Díky několika epizodám srážek se přechodně vždy situace aspoň mírně zlepšila, ale po několika dnech/týdnech se situace opět zhoršovala. Nejvyšší rozsah půdního sucha byl v druhé polovině března, v polovině května a pak v polovině června. Snížená půdní vlhkost byla zaznamenána v těchto epizodách až na 90 % území republiky. Mírné a horší kategorie sucha byly pozorovány v tyto termíny na 80 % území.

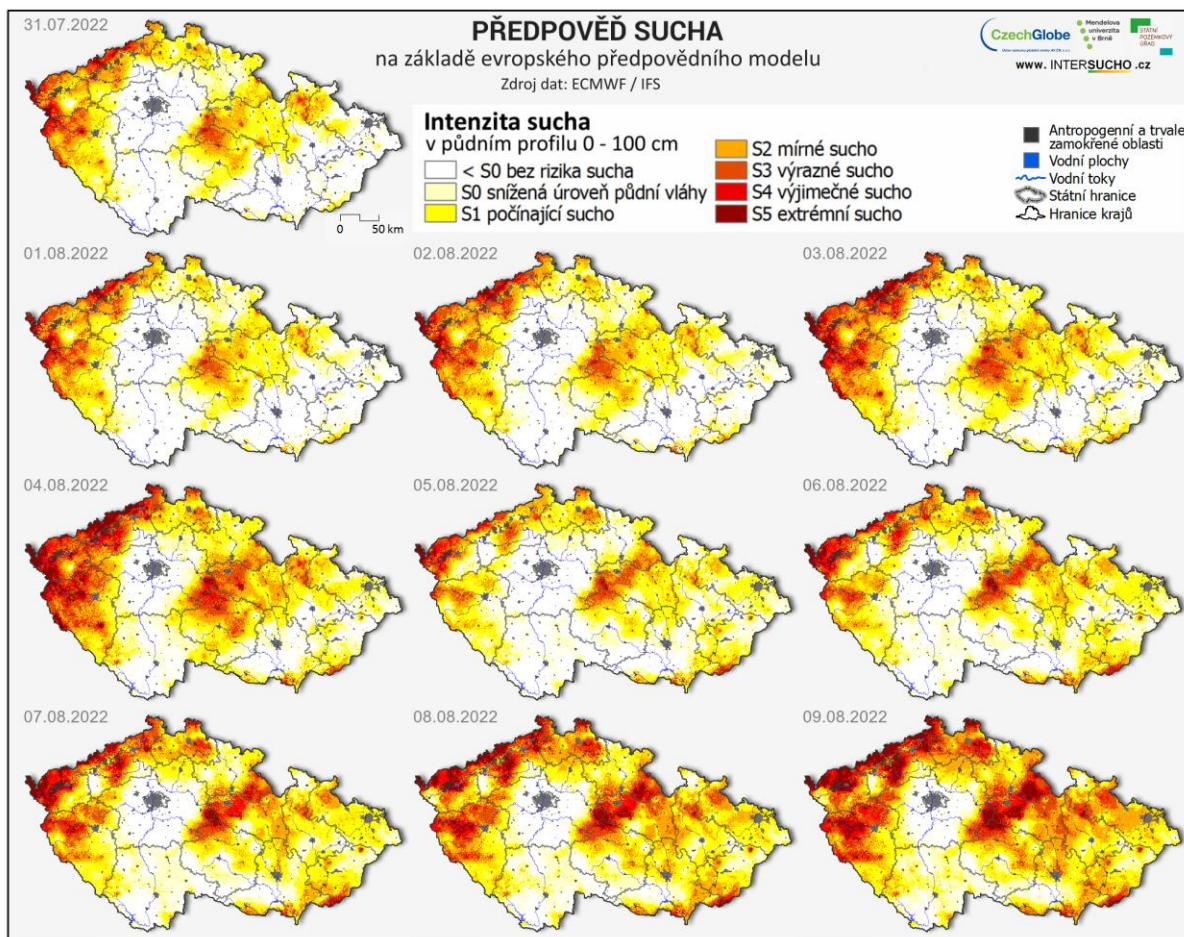
Obr. 3 Vývoj intenzity sucha v roce 2022 v půdním profilu 0–100 cm

Co se týče kondice vegetace na území střední Evropy byla na počátku března v lepším stavu než je pro tuto část roku obvyklé, což bylo dáno dřívějším začátkem vegetační sezóny díky mírné zimě. Mírně horší stav byl sledován však v severovýchodní části Maďarska. Situace se však postupně začala zhoršovat na většině území a v dubnu a na počátku května byl sledován nejhorší stav kondice vegetace v letošním roce (okolo 65 % normálu). Velmi nízké hodnoty byly sledovány na jihu Německa, v jižních Čechách, na pomezí česko-polských hranic, jihu Polska, Slovenska, na téměř celé Ukrajině a v Bělorusku, místy v Rumunsku, Chorvatsku a v Bosně a Hercegovině. Stav se poté mírně zlepšoval a nyní je stav velmi rozmanitý. Horší stav než je obvyklé je sledován ve středním Německu, v západních Čechách, na Slovensku, v Maďarsku, místy v Rumunsku a Moldavsku a také v Pádné nížině.

Vývoj kondice vegetace je k zobrazení ZDE.

(https://www.intersucho.cz/userfiles/file/KondVeg_2022_s.mp4)

V následujícím období (od 01.08.2022) bude horší situace hlavně v hlubších vrstvách 40–100 cm. Naopak ve svrchní vrstvě po deštích je stav dobrý a k případnému zhoršení by mohlo dojít ke konci týdne po očekávaných vysokých teplotách vzduchu, které budou napomáhat rychlejšímu vysušování krajiny. Výhled sucha na následujících 9 dnů je k dispozici na **Obr. 4 a aktuálně na stránkách www.intersucho.cz.**

Obr. 4 Předpokládáný vývoj intenzity sucha na následujících 9 dnů v půdním profilu 0–100 cm